

Право Ради Європи

У навчальному посібнику висвітлено місце права Ради Європи в системі міжнародного публічного права, європейського права та європейського правового простору. Розкрито правові засади функціонування, елементи правосуб'єктності, правові питання членства та інституційну систему Ради Європи. Виокремлено особливі форми співробітництва з міжнародними урядовими і неурядовими організаціями, державами-нечленами. Виділено основні здобутки Ради Європи та правові механізми захисту прав людини. Визначено особливий внесок у подальший розвиток міжнародного права та підтримання міжнародного правопорядку в умовах сучасних викликів та російсько-української війни.

Для студентів, юристів-міжнародників, аспірантів, викладачів факультету міжнародних відносин закладів вищої освіти, які вивчають міжнародне право, право Європейського Союзу, право міжнародних організацій, для практиків, а також тих, хто цікавиться питаннями європейської інтеграції, Радою Європи як особливим суб'єктом міжнародного публічного права та її правовим надбанням.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Вікторія КУЗЬМА

ПРАВО РАДИ ЄВРОПИ

Навчальний посібник

Харків
«Право»
2024

Рецензенти:

К. В. Смирнова – доктор юридичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Л. Г. Фалалєєва – доктор юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу міжнародного права та права Європейського Союзу Інституту держави і права імені В. М. Корецького Національної академії наук України;

І. М. Городиський – кандидат юридичних наук, доцент кафедри державного управління Українського католицького університету (м. Львів), директор Центру Дністрянського, віцепрезидент Асоціації правників України

Рекомендовано до друку Вченою радою

*Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 69/7 від 01.07.2024 р.)*

Кузьма В.

К89 Право Ради Європи : навч. посіб. / Вікторія Кузьма ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Харків : Право, 2024. – 484 с.

ISBN 978-617-8448-69-1

У навчальному посібнику висвітлено місце права Ради Європи в системі міжнародного публічного права, європейського права та європейського правового простору. Розкрито правові засади функціонування, елементи правосуб'єктності, правові питання членства та інституційну систему Ради Європи. Виокремлено особливі форми співробітництва з міжнародними урядовими і неурядовими організаціями, державами-нечленами. Виділено основні здобутки Ради Європи та правові механізми захисту прав людини. Визначено особливий внесок у подальший розвиток міжнародного права та підтримання міжнародного правопорядку в умовах сучасних викликів та російсько-української війни.

Для студентів, юристів-міжнародників, аспірантів, викладачів факультету міжнародних відносин закладів вищої освіти, які вивчають міжнародне право, право Європейського Союзу, право міжнародних організацій, для практиків, а також тих, хто цікавиться питаннями європейської інтеграції, Радою Європи як особливим суб'єктом міжнародного публічного права та її правовим надбанням.

УДК 341.1

The raison d'être of the Council of Europe is "to achieve a greater unity between its members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage and facilitating their economic and social progress"

(Article 1 of the 1949 Statute of the Council of Europe, ETS No. 001), focusing on the three major pillars of human rights, the rule of law and democracy.

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ
75-річчю
діяльності Ради Європи
5 травня 1949 р. – 2024 р.

*Метою існування Ради Європи є «досягнення більшого єднання між її членами для збереження та втілення в життя ідеалів і принципів, які є їхнім спільним надбанням, а також сприяння їхньому економічному і соціальному прогресу»
(стаття 1 Статуту Ради Європи 1949 р., СЄД № 001), зосереджуючись на трьох основних стовпах: правах людини, верховенстві права і демократії.*

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень	11
Передмова	13

Розділ 1

Право Ради Європи в системі міжнародного публічного права

1.1. Загальна теоретико-правова характеристика права Ради Європи	18
1.1.1. Поняття, особливості та характерні ознаки права Ради Європи	18
1.1.2. Джерела права Ради Європи	22
1.1.3. Поняття « <i>acquis</i> » Ради Європи	24
1.2. Система права Ради Європи	26
1.2.1. Класифікація та характерні ознаки норм, принципів права Ради Європи	26
1.2.2. Правові стандарти Ради Європи	29
1.2.3. Акти м'якого права (<i>soft law</i>) Ради Європи	31
1.3. Місце права Ради Європи в системі міжнародного публічного права	33
1.3.1. Вплив фрагментації та регіоналізму на формування права Ради Європи	33
1.3.2. Право Ради Європи як ключовий складник європейського права та європейського правового простору	37
1.3.3. Дія та вплив права Ради Європи на національні правові системи держав – членів Ради Європи	41
Питання для самоперевірки та контролю знань	44

Розділ 2

Рада Європи – суб'єкт міжнародного права

2.1. Генеза розвитку Ради Європи	45
2.1.1. Ідея, передумови та заснування Ради Європи	45
2.1.2. Саміти Ради Європи	48
2.1.3. Сучасний стан реформування Ради Європи	52
2.1.4. Внесок Ради Європи в процес європейської інтеграції та європеїзації	55
2.2. Правові засади діяльності Ради Європи	59
2.2.1. Правова основа діяльності – Статут Ради Європи, його особливості, класифікація його норм, зміни та доповнення	59
2.2.2. Статутні резолюції та інші установчі документи Ради Європи	63

2.2.3. Мета, цінності, завдання та напрями діяльності Ради Європи.....	66
2.2.4. Штаб-квартира, бюджет та праграма, символи, офіційні та робочі мови Ради Європи	69
2.3. Правосуб'єктність Ради Європи	74
2.3.1. Договірна правоздатність Ради Європи	76
2.3.2. Привілеї та імунітети Ради Європи.....	80
2.3.3. Право посольства Ради Європи	86
2.3.4. Міжнародно-правова відповідальність Ради Європи	90
Питання для самоперевірки та контролю знань	93

Розділ 3

Правові питання членства в Раді Європи та інші форми співробітництва

3.1. Повне членство в Раді Європи.....	94
3.1.1. Поняття, види та умови (критерії) набуття повного членства в Раді Європи.....	94
3.1.2. Процедура (порядок) набуття членства в Раді Європи	100
3.1.3. Умови та порядок втрати членства в Раді Європи	101
3.2. Неповне членство в Раді Європи	106
3.2.1. Поняття, умови набуття та втрати асоційованого членства в Раді Європи.....	106
3.2.2. Статус «спеціально запрошеного гостя» при Парламентській асамблеї Ради Європи та «гостя делегації місцевих та регіональних органів влади» при Конгресі місцевих і регіональних органів влади Ради Європи.....	108
3.2.3. Статус «спостерігача» в Раді Європи та при Парламентській асамблеї Ради Європи.....	112
3.2.4. Статус «партнера по демократії» при Парламентській асамблеї Ради Європи та «партнера з питань місцевої демократії» при Конгресі місцевих і регіональних органів влади Ради Європи	115
3.3. Міжнародно-правові форми співробітництва між міжнародними міжурядовими організаціями, державами-нечленами та іншими учасниками правовідносин у рамках Ради Європи	120
3.3.1. Правові підстави встановлення та міжнародно-правові форми співробітництва між Радою Європи та міжнародними міжурядовими організаціями	120
3.3.2. Організаційно-правовий механізм співробітництва між Радою Європи та Організацією Об'єднаних Націй.....	125
3.3.3. Часткові угоди, розширені часткові угоди, розширені угоди та їх юридична природа	129

3.3.4. Міжнародно-правові аспекти співробітництва між Радою Європи та міжнародними неурядовими організаціями у формі консультативного статусу та статусу «учасника»	133
3.3.5. Правові аспекти участі делегації Косова в роботі Парламентської асамблеї Ради Європи.....	136
Питання для самоперевірки та контролю знань	140

Розділ 4

Інституційна система Ради Європи

4.1. Поняття інституційної системи Ради Європи	141
4.1.1. Особливості внутрішньоорганізаційного механізму Ради Європи.....	141
4.1.2. Класифікація органів, інституцій та інших установ Ради Європи.....	143
4.2. Статутні органи Ради Європи	146
4.2.1. Комітет міністрів Ради Європи: склад, структура, повноваження та прийняття рішень.....	146
4.2.2. Парламентська асамблея Ради Європи: склад, структура, повноваження та прийняття рішень	152
4.2.3. Конгрес місцевих і регіональних органів влади Ради Європи: еволюція розвитку та правові підстави діяльності, склад, структура, повноваження та прийняття рішень	162
4.2.4. Особливості повноважень Секретаріату Ради Європи, Генерального секретаря і його заступника	173
4.3. Правовий статус інституцій, які утворені на основі конвенцій Ради Європи	176
4.3.1. Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню	176
4.3.2. Група експертів з питань протидії насильству над жінками та домашньому насильству (ГРЕВІО).....	180
4.3.3. Група експертів із заходів стосовно протидії торгівлі людьми (ГРЕТА).....	184
4.4. Правовий статус інституцій, які утворені згідно з резолюціями Комітету міністрів Ради Європи	187
4.4.1. Європейська комісія проти расизму та нетерпимості	187
4.4.2. Комісар Ради Європи з прав людини	191
4.4.3. Адміністративний трибунал Ради Європи.....	195
4.5. Правовий статус установ Ради Європи, які утворені на основі часткових, розширених, розширених часткових угод	197
4.5.1. Європейська комісія за демократію через право (Венеційська комісія).....	197

4.5.2. Група держав проти корупції	201
4.5.3. Банк розвитку Ради Європи	203
4.5.4. Група зі співробітництва у боротьбі проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу (Група Помпіду)	207
Питання для самоперевірки та контролю знань	210

Розділ 5

Україна у правовому просторі Ради Європи

5.1. Генеза становлення співпраці між Радою Європи та Україною	211
5.1.1. Процес налагодження співробітництва та вступу України до Ради Європи.....	211
5.1.2. Пріоритети головування України в Комітеті міністрів Ради Європи (11 травня – 7 листопада 2011 р.) та особливості участі делегації України у роботі Парламентської асамблеї Ради Європи та Конгресу місцевих і регіональних органів влади Ради Європи	214
5.1.3. Особливості Планів дій Ради Європи для України в період 2005–2022 рр.....	218
5.2. Організаційно-правові аспекти членства України в Раді Європи	220
5.2.1. Правові аспекти участі України в конвенціях, часткових, розширених та розширених часткових угодах Ради Європи ...	220
5.2.2. Правовий статус Офісу Ради Європи з координації програм співробітництва.....	226
5.2.3. Окремі аспекти правового статусу Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини	228
5.3. Особливості членства України в Раді Європи на сучасному етапі ...	231
5.3.1. Стан виконання зобов'язань України щодо членства в Раді Європи та процедура моніторингу щодо України	231
5.3.2. Участь України у спільних програмах Ради Європи та Європейського Союзу, їх особливості	235
5.3.3. Особливості Плану дій Ради Європи для України на 2023–2026 рр.....	242
Питання для самоперевірки та контролю знань	245

Розділ 6

Міжнародно-правові аспекти співробітництва між Радою Європи та Європейським Союзом

6.1. Правові засади становлення співпраці між Радою Європи та Європейським Союзом.....	246
6.1.1. Генеза становлення й етапи розвитку співробітництва між Радою Європи та Європейським Союзом	246

6.1.2. Стратегічне партнерство як доказ багаторічного співробітництва між Радою Європи та Європейським Союзом	249
6.1.3. Перспективи «асоційованого партнерства» та членства Європейського Союзу в Раді Європи	251
6.1.4. Внесок Ради Європи у процес розширення Європейського Союзу	256
6.2. Організаційно-правовий механізм співробітництва між Радою Європи та Європейським Союзом	262
6.2.1. Юридичні підстави співробітництва та обмін представництвами між Радою Європи та Європейським Союзом	262
6.2.2. Основні напрями співробітництва між Радою Європи та Європейським Союзом	267
6.2.3. Поняття та види міжнародно-правових форм співробітництва між Радою Європи та Європейським Союзом	270
6.2.4. Спільні програми Ради Європи та Європейського Союзу – особлива комбінована міжнародно-правова форма тристороннього формату	276
6.3. Актуальні питання у правовідносинах між Радою Європи та Європейським Союзом на сучасному етапі	284
6.3.1. Участь Європейського Союзу в конвенційному (договірному) <i>acquis</i> Ради Європи.....	284
6.3.2. Особливості приєднання Європейського Союзу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.	291
6.3.3. Явище фрагментації у правовідносинах між Радою Європи та Європейським Союзом	298
Питання для самоперевірки та контролю знань.....	302

Розділ 7

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод – ключовий елемент механізму захисту прав людини в рамках Ради Європи

7.1. Особливий правовий режим захисту прав людини – Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та Європейський суд з прав людини	303
7.1.1. Значення та місце Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. у механізмі захисту прав людини	303
7.1.2. Особливості Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод як міжнародного договору: набрання чинності, денонсація, застереження.....	307

7.1.3. Обмеження прав і свобод, закріплених у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., та відступ від зобов'язань у випадку війни чи суспільної небезпеки	311
7.2. Нормативно-правовий зміст Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. та протоколів до неї	316
7.2.1. Каталог прав, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.	316
7.2.2. Вихідні положення та права, що захищаються протоколами до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.	321
7.2.3. Порівняльна характеристика прав, гарантованих Конвенцією про захист прав людини та Хартією Європейського Союзу про основоположні права 2007 р.	326
7.3. Контрольний механізм Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.	329
7.3.1. Створення та етапи реформування Європейського суду з прав людини	329
7.3.2. Склад та структура Європейського суду з прав людини	332
7.3.3. Юрисдикція Європейського суду з прав людини	335
Питання для самоперевірки та контролю знань	339
Список використаної літератури	340

Додатки

Додаток 1. Географічне розширення та членський склад Ради Європи (станом на 05.09.2024 р.)	361
Додаток 2. Перелік договорів Ради Європи (станом на 05.09.2024 р.)	363
Додаток 3. Статут Ради Європи (СЄД № 001)	393
Додаток 4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (зі змінами, внесеними Протоколом № 15) (СЄД № 005) ..	405
Додаток 5. Додатковий протокол до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (СЄД № 009)	422
Додаток 6. Протокол № 4 до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, який гарантує деякі права і свободи, що не включені до Конвенції та першого Протоколу до неї (СЄД № 046)	424
Додаток 7. Протокол № 6 до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод щодо скасування смертної кари (СЄД № 114)	427

Додаток 8. Протокол № 7 до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (СЄД № 117).....	430
Додаток 9. Протокол № 12 до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (СЄД № 177).....	434
Додаток 10. Протокол № 13 до Конвенції про захист прав та основоположних свобод людини, який стосується скасування смертної кари за будь-яких обставин (СЄД № 187)....	437
Додаток 11. Протокол № 16 до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (СДРЄ № 214).....	440
Додаток 12. Генеральна угода про привілеї та імунітети Ради Європи (СЄД № 002).....	443
Додаток 13. Протокол до Генеральної угоди про привілеї та імунітети Ради Європи (СЄД № 010).....	449
Додаток 14. Третій протокол до Генеральної угоди про привілеї та імунітети Ради Європи (СЄД № 028).....	451
Додаток 15. Шостий протокол до Генеральної угоди про привілеї та імунітети (СЄД № 162).....	457
Додаток 16. Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України та Радою Європи стосовно заснування в Україні Офісу Ради Європи та його правового статусу	461
Додаток 17. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини»	465
Додаток 18. Висновок 190 (1995) Парламентської асамблеї Ради Європи щодо заявки України на вступ до Ради Європи.....	475
Предметний покажчик.....	480

«Нехай постане Європа».
Вінстон Черчилль, 1946 р.

*«Уперше в історії вся Європа об'єднана
під одним дахом – дахом Ради Європи».*
Офіційне послання Ради Європи з нагоди її 50-ї річниці, 1999 р.

«Рада Європи дорівнює правам людини».
Жан-Клод Юнкер, 2007 р.

*«Наше майбутнє залежить від міжнародного правопорядку.
На нашу долю все більше впливає діяльність
або її відсутність – міжнародних організацій».*
Генрі Г. Шермерс та Нільс М. Блоккер, 2018 р.

*«Підтримка Радою Європи України є неохитною,
так само як і наше зобов'язання забезпечити
відповідальність за агресивну війну росії проти цієї держави...
У всіх аспектах свого мандату Рада Європи працюватиме
з урядами-однодумцями та міжнародними організаціями,
прагнучи до ефективності та результативності,
формуючи краще майбутнє для народів Європи та всього світу».*
**Марія Пейчинович-Бурич,
Генеральний секретар Ради Європи, 2023 р.**

══════ **Передмова**

Диверсифікація міжнародних взаємовідносин, розширення сфер правового регулювання та проліферація норм міжнародного права (МП) є превалюючими явищами в сучасних міжнародних відносинах. Становлення і розвиток права Ради Європи (РЄ) тісно пов'язані з фрагментацією і регіоналізацією МП. РЄ є унікальною міжнародною міжурядовою організацією (МО), яка за 75 років своєї діяльності зробила значний внесок у розвиток сучасного міжнародного регіонального права.

Саме РЄ першою об'єднала практично всі європейські держави, які поділяють спільні цінності у питаннях захисту прав людини, вер-

ховенства права та демократії. Найвагомішим здобутком Організації є створення найдієвішого механізму захисту прав людини на Європейському континенті, якому немає аналогів у світі. Конвенційний доробок РЄ та практика Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) здійснюють беззаперечний вплив на національні правопорядки держав – членів Організації. І саме завдяки участі України в цьому процесі, імплементації стандартів РЄ, науковий інтерес до вивчення навчальної дисципліни «Право Ради Європи» є постійно зростаючим і актуальним за умов сучасних викликів.

Важливість здобутків РЄ зумовлена тим, що ця організація першою з-поміж усіх МО виключила росію зі свого складу і стала прикладом для інших інституцій. ЄСПЛ як авторитетний конвенційний орган РЄ, у свою чергу, швидко відреагував на запит української сторони щодо застосування тимчасових заходів у справах проти росії. Парламентська асамблея Ради Європи (ПАРЄ) стала правовою платформою для прийняття безпрецедентних резолюцій, що містили низку важливих питань та ставали прикладами для наслідування для інших МО. Окрім того, Комітет міністрів Ради Європи (КМРЄ) провів Четвертий Саміт РЄ (м. Рейк'явік), який був практично повністю присвячений різним правовим наслідкам війни із схваленням важливих дій для притягнення до відповідальності агресора і відшкодуванням шкоди за його злочини.

В умовах російської агресії РЄ, приймаючи важливі рішення для нашої держави, продовжує виконувати основну місію у сфері захисту прав людини та бере важливу участь у створенні міжнародного компенсаційного механізму захисту майнових прав жертв російської агресії шляхом створення Реєстру збитків на основі розширеної часткової угоди. Першою з-поміж МО була ініціатором ще створення спецтрибуналу щодо агресії рф проти України, та й першою запускає цей процес. 29.04.2024 р. КМРЄ доручив Генеральному секретареві Ради Європи (ГСРЄ) підготувати документи, які посприяють консультаціям в Основній групі (*Core Group*) щодо проєкту угоди між Україною та РЄ зі створення трибуналу, його Статуту, а також щодо можливого проєкту розширеної часткової угоди, яка регулюватиме порядок підтримки трибуналу, його фінансування та інших адміністративних питань.

РЄ була і залишається сьогодні одним з ефективних механізмів, що здатний відповідати на окремі глобальні виклики нашого часу. Функціонування всіх інституцій РЄ протягом 75 років від часу її заснування показало, що ця Організація рухається значно далі цілей і мети, викладених у її Статуті. Якщо початково РЄ створювалась для подолання наслідків фашизму, то саме під час російської війни проти України ще раз підтверджено беззаперечну роль РЄ у боротьбі вже з «рашизмом» у ХХІ ст. та значним внеском у підтримання міжнародного правопорядку.

Входження України в європейський правовий простір (ЄПП) є стратегічною метою нашої держави. Подальша євроатлантична та європейська інтеграція неможлива без членства в РЄ, яка виступає правовою платформою, перехідним етапом до вступу в Європейський Союз (ЄС). Після здобуття членства в 1995 р. у РЄ, ратифікації Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (ЄКПЛ), Протоколів до неї та низки інших міжнародно-правових актів відбулися значні зміни в правовій системі України. Поступова гармонізація законодавства нашої держави до стандартів РЄ вимагає перш за все як практичних, так і теоретичних знань юристів-міжнародників щодо становлення та розвитку права РЄ, інституційної системи, окремих правових процесів, елементів і механізмів захисту прав людини в рамках РЄ та впливу на національні правопорядки держав – членів Організації за умов сучасних загроз та викликів.

Викладання навчальної дисципліни «Право Ради Європи» є певною новацією для вищої юридичної освіти України після розпаду Радянського Союзу. Загалом українська наука МП з проголошенням незалежності обмежувалася лише загальними положеннями щодо діяльності РЄ як одного з класичних суб'єктів МП. Першопочатково, на факультеті міжнародних відносин зі спеціальності «міжнародне право» у ЛНУ ім. Франка викладався спецкурс «Правові аспекти діяльності Ради Європи». При цьому значна частина наукової літератури містила, як правило, однотипну інформацію щодо функціонування РЄ, що мала здебільшого довідковий та ознайомчий характер, була досить обмеженою і стосувалася формальних характеристик Організації.

Видання, які присвячені РЄ і опубліковані за останні 30 років в Україні, спрямовані лише на висвітлення політичних чи економічних

аспектів або окремих напрямів її багатосторонньої діяльності, а саме: Мармазов В. Є, Піляєв І. С. Рада Європи: політико-правовий механізм інтеграції (2000); Піляєв І. С. Рада Європи в сучасному інтеграційному процесі (2003); Луць Л. А. Європейські міждержавні правові системи та проблеми інтеграції з ними правової системи України (теоретичні аспекти) (2003); Заблоцька Л. Г., Федорова А. Л., Шинкаренко Т. І. Політико-правові аспекти діяльності Ради Європи (2007); Бенуа-Ромер Ф., Клебес Г. Право Ради Європи. Прямуючи до загальноєвропейського простору (пер. з англ., 2007); Анцупова Т. О. Процесуальне право Ради Європи: питання теорії і практики (2013); Аббакумова Д. В. Комітет Міністрів Ради Європи: міжнародно-правова природа та повноваження (монографія, 2016) та ін.

У цілому вивченню правових аспектів діяльності РЄ та загально-теоретичним проблемам діяльності МО приділяли увагу й такі відомі вітчизняні та зарубіжні вчені, як: Е. Бредлі, М. Буроменський, В. Буткевич, М. Гердеген, Д. Гом'єн, М. Дженіс Л. Заблоцька, Р. Кей, Е. Корну, Т. Левицький, В. Мицик, В. Муравйов, П. Рабінович, А. Робертсон, Д. Таршис, Л. Тимченко, Д. Харрис, С. Шевчук, Ю. С. Шемшученко та ін.

Особливе значення для розвитку української науки права РЄ мала наукова публікація О. Святун, А. Федорової «Історія становлення і розвитку науки права Ради Європи в Україні» (*Європейське право*. 2013. № 1–2. С. 196–215). У цій роботі дослідниці відзначили, що дослідження саме права РЄ розпочалося із необхідності приведення українського законодавства та практики у відповідність до основних стандартів РЄ у зв'язку із вступом до Організації.

За роки незалежності України спостерігається тенденція до появи низки наукових статей, дисертацій та монографічних досліджень різних аспектів правової системи РЄ, що свідчить про зростання інтересу до вивчення та дослідження права РЄ. Однак основні наукові акценти сфокусовані на різних предметах діяльності РЄ та стосуються здебільшого захисту прав людини, окремих напрямів роботи РЄ та практики ЄСПЛ.

Поширення інформації та знань про основи та особливості права РЄ, інституційну систему РЄ, європейські цінності, правовий доробок (*acquis*), внесок РЄ у процес європейської інтеграції, а також вплив

на національні правові системи держав-членів є одним із завдань України як держави – члена РЄ. Львівська школа міжнародного права є структурним елементом факультету міжнародних відносин ЛНУ ім. Івана Франка, робить вагомий внесок у подальший розвиток української науки МП шляхом популяризації та видання підготовленого уперше, на сучасному етапі, навчального посібника «Право Ради Європи» й викладанням однойменної навчальної дисципліни.

Для написання окремих розділів посібника було використано деякі положення дисертаційної роботи «Міжнародно-правові аспекти співробітництва Ради Європи з Європейським Союзом» та низки наукових статей авторки. При підготовці цієї роботи важливе значення також мали дослідження, які присвячені функціонуванню МО та РЄ, та загальнотеоретичною основою цієї роботи стали саме праці Д. Аббакумової, Т. Анцупової, Ф. Бенуа-Ромера, Н. Блоккера, М. Бонда, М. Броєра, О. Буткевич, М. Гнатовського, О. Гріненко, Т. Дудаш, І. Карамана, Г. Клебеса, М. Колб, О. Кресіна, Д. Кулеби, Н. Луць, В. Мармазова, Н. Мушак, І. Піляєва, Я. Полякевича, Є. Попко, А. Санченко, О. Святун, К. Смирнової, О. Стрельцової, Г. Шермерса, О. Шпакович, Т. Шинкарено, Л. Фалалєєвої, А. Федорової, С. Шмаль, І. Яковюка та ін.

Авторка не ставить за мету дати повний та вичерпний аналіз права РЄ, яке перебуває на стадії динамічного розвитку. Пропонований посібник доцільно розглядати в контексті невід’ємного складника права міжнародних організацій і як частину міжнародного права прав людини (в частині європейського механізму захисту прав людини). Загалом основним завданням навчального посібника «Право Ради Європи» є надання цілісного уявлення про відповідну навчальну дисципліну, яка викладається на освітній програмі «бакалавр» на четвертому курсі як дисципліна вільного вибору для публічної спеціалізації. Розділи навчального посібника структурно відповідають робочій програмі навчальної дисципліни, що стане джерелом здобуття знань про основи права РЄ, його понятійний апарат та особливості правової системи в теоретико-практичній площині.

Навчальне видання

КУЗЬМА Вікторія Юріївна

ПРАВО РАДИ ЄВРОПИ

Навчальний посібник

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 10.10.2024. Формат 60×84/16.
Ум. друк. арк. 28,1. Обл.-вид. арк. 23. Тираж 100 пр. Зам. № 150

ТОВ «Видавничий дім «Право»,
вул. Харківських Дивізій, 11/2, м. Харків, Україна
Для кореспонденції: а/с 822, м. Харків, 61023, Україна
Тел.: (050) 409-08-69, (067) 574-81-20, (063) 254-50-84
Вебсайт: <https://pravo-izdat.com.ua>
E-mail для замовників послуг: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для покупців: sales@pravo-izdat.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 8024 від 05.12.2023

Виготовлено ТОВ «Промарт»,
вул. Весніна, 12, Харків, 61023, Україна
Тел. (057) 717-25-44
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5748 від 06.11.2017

Книги, які можуть вас зацікавити

Практика суду
Європейського Союзу у
сфері авторського
права

Перейти до галузі права
Європейське право

[Перейти на сайт →](#)